



Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2021. gada 6. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – LESD 63. pants – Kapitāla brīva aprīte – Direktīva (ES) 2015/849 – Piemērojamība – Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir prasīts veikt maksājumus, kas pārsniedz noteiktu summu, tikai veicot pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā – LESD 65. pants – Attaisnojums – Cīņa pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas – Samērīgums – Administratīvais sods ar krimināltiesisku raksturu – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 49. pants – Likumpārkāpumu un sodu tiesiskuma un samērīguma principi

Lietā C-544/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Administrativen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas Administratīvā tiesa, Bulgārija) iesniedza ar 2019. gada 5. jūlija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 17. jūlijā, tiesvedībā

“ECOTEX BULGARIA” EOOD

pret

Teritorialna direktsia na Natsionalna agentsia za prihodite – Sofia,

piedaloties

Prokuror ot Okrazhna prokuratura – Blagoevgrad,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Safjan*] un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] (referents),

ģenerālvokāts: Ž. Rišārs Delatūrs [*J. Richard de la Tour*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– Bulgārijas valdības vārdā – *L. Zaharieva* un *E. Petranova*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

- Čehijas valdības vārdā – *M. Smolek, O. Serdula* un *J. Vláčil*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *S. Jiménez García*, pārstāvis,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *F. Meloncelli, avvocato dello Stato*,
- Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér* un *R. Kissné Berta*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *H. Tserepa-Lacombe* un *Y. Marinova*, kā arī *T. Scharf*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 18. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 63. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV 2015, L 141, 73. lpp.), 2. panta 1. punktu, skatītu šīs direktīvas 6. apsvēruma gaismā un saistībā ar tās 4. un 5. pantu, kā arī minētās direktīvas 58. panta 1. punktu un 60. panta 4. punktu, skatītu Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. panta un 49. panta 3. punkta gaismā.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp “*ECOTEX BULGARIA*” EOOD (turpmāk tekstā – “*Ecotex*”) un *Teritorialna direktsia na Natsionalna agentsia za prihodite – Sofia* (Sofijas Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā direkcija, Bulgārija) (turpmāk tekstā – “kompetentā nodokļu iestāde”) par tāda administratīvā naudas soda tiesiskumu, kas šai sabiedrībai uzlikts par valsts tiesību aktu attiecībā uz skaidras naudas maksājumu ierobežošanu pārkāpumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Atbilstoši Direktīvas 2015/849 1. apsvērumam:

“Nelikumīgas naudas plūsma var kaitēt finanšu sektora integritātei, stabilitātei un reputācijai, kā arī apdraudēt Savienības iekšējo tirgu un starptautisko attīstību. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, terorisma finansēšana un organizētā noziedzība joprojām ir nopietnas problēmas, kas būtu jārisina Savienības līmenī. Papildus krimināltiesiskās pieejas turpmākai pilnveidei Savienības līmenī finanšu sistēmas izmantošanas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai mērķtiecīga un samērīga nepieļaušana ir neizstājama un var dot papildinošus rezultātus.”

4 Šīs direktīvas 6. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Lielu naudas summu maksāšana skaidrā naudā ir ļoti riskanta saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu. Lai palielinātu modrību un mazinātu riskus, ko rada šādi skaidras naudas maksājumi, šī direktīva būtu jāattiecinā uz personām, kas tirgojas ar precēm, ciktāl tās veic vai saņem maksājumus skaidrā naudā, kuru apmērs ir EUR 10 000 vai vairāk. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieņemt zemākas robežvērtības, papildu vispārīgus ierobežojumus skaidras naudas izmantošanai un turpmākus stingrākus noteikumus.”

5 Minētās direktīvas 11. apsvērumā ir noteikts:

“Svarīgi ir nepārprotami uzsvērt, ka šajā direktīvā “nodokļu noziegumi” saistībā ar tiešajiem un netiešajiem nodokļiem ir iekļauti “noziedzīgas darbības” plašajā definīcijā saskaņā ar pārskatītajiem [Finanšu darbību darba grupas (FATF)] ieteikumiem. Tā kā dažādus pārkāpumus nodokļu jomā katrā dalībvalstī var kvalificēt kā “noziedzīgu darbību”, kas sodāma, piemērojot šīs direktīvas 3. panta 4. punkta f) apakšpunktā minētās sankcijas, valstu tiesību aktos dotās nodokļu noziegumu definīcijas var atšķirties. Lai arī dalībvalstu tiesību aktos doto nodokļu noziegumu definīciju saskaņošana nav paredzēta, dalībvalstīm saskaņā ar saviem tiesību aktiem būtu jāatļauj pēc iespējas plašāka informācijas apmaiņa vai palīdzības sniegšana starp ES finanšu ziņu vākšanas vienībām (FIU).”

6 Saskaņā ar Direktīvas 2015/849 1. panta 1. punktu tās mērķis ir nepieļaut to, ka Savienības finanšu sistēma tiek izmantota nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai.

7 Šīs direktīvas 2. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šo direktīvu piemēro šādiem atbildīgajiem subjektiem:

1) kredītiestādēm;

2) finanšu iestādēm;

3) šādām fiziskām vai juridiskām personām, kas darbojas, lai veiktu savu profesionālo darbību:

[..]

e) citām personām, kas tirgojas ar precēm, tiktāl, ciktāl maksājumi tiek veikti vai saņemti skaidrā naudā EUR 10 000 apmērā vai vairāk, neatkarīgi no tā, vai darījumu veic kā vienu operāciju vai kā vairākas operācijas, kuras, iespējams, ir saistītas;

[..].”

8 Minētās direktīvas 3. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

4) “noziedzīga darbība” ir jebkāda veida noziedzīga iesaistīšanās šādu smagu noziegumu veikšanā:

[..]

f) visi noziedzīgi nodarījumi, tostarp nodokļu noziegumi saistībā ar tiešajiem un netiešajiem nodokļiem un kā tie definēti dalībvalstu tiesību aktos, kas sodāmi ar brīvības atņemšanu vai ieslodzījumu, kura maksimālais ilgums ir lielāks par vienu gadu, vai attiecībā uz dalībvalstīm, kurām to tiesību sistēmās ir noteikts minimālais soda ilgums par noziedzīgiem nodarījumiem, visi noziedzīgi nodarījumi, kas sodāmi ar brīvības atņemšanu vai ieslodzījumu, kura minimālais ilgums ir vairāk nekā seši mēneši;

[..].”

9 Šīs pašas direktīvas 4. pantā ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis, saskaņā ar uz risku balstītu pieeju, nodrošina, ka šīs direktīvas darbības joma pilnīgi vai daļēji tiek attiecināta uz tām profesijām un uzņēmumu kategorijām, kas nav 2. panta 1. punktā minētie atbildīgie subjekti, bet kas veic darbības, kuras ir īpaši piemērotas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai.

2. Ja kāda dalībvalsts attiecina šīs direktīvas darbības jomu uz citām profesijām vai uzņēmumu kategorijām, kas nav minētas 2. panta 1. punktā, tā par savu lēmumu paziņo Komisijai.”

10 Direktīvas 2015/849 5. pants ir formulēts šādi:

“Lai nepieļautu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, dalībvalstis šīs direktīvas darbības jomā var pieņemt vai paturēt spēkā stingrākus noteikumus, ievērojot Savienības tiesību aktus.”

11 Šīs direktīvas 58. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina, lai atbildīgos subjektus varētu saukt pie atbildības par to valsts noteikumu pārkāpumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu saskaņā ar šo pantu un 59.–61. pantu. Visas no tiem izrietošās sankcijas vai pasākumi ir efektīvi, samērīgi un atturoši.”

12 Minētās direktīvas 60. panta 4. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis nodrošina, lai, nosakot administratīvo sodu vai pasākumu veidu un mēru, kompetentās iestādes ņemtu vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp attiecīgos gadījumus:

- a) pārkāpuma smagumu un ilgumu;
- b) pie atbildības sauktās fiziskās vai juridiskās personas atbildības pakāpi;
- c) pie atbildības sauktās fiziskās vai juridiskās personas finansiālo stāvokli, ko, piemēram, norāda atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījums vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumu apmērs;
- d) pie atbildības sauktās fiziskās vai juridiskās personas pārkāpuma rezultātā iegūto peļņu, ciktāl to var aprēķināt;
- e) pārkāpuma radītos zaudējumus trešām personām, ciktāl tos var noteikt;
- f) to, cik lielā mērā pie atbildības sauktā fiziskā vai juridiskā persona sadarbojas ar kompetento iestādi;

g) pie atbildības sauktās fiziskās vai juridiskās personas iepriekšējos pārkāpumus.”

13 Šīs pašas direktīvas 67. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2017. gada 26. jūnijam. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.”

Bulgārijas tiesības

14 Saskaņā ar *zakon za ogranichavane na plashtaniyata v broy* (Likums par skaidras naudas maksājumu ierobežošanu; 2011. gada 22. februāra DV Nr. 16; turpmāk tekstā – “ZOPB”) 1. pantu šis likums reglamentē skaidras naudas maksājumu ierobežojumus Bulgārijas teritorijā.

15 Atbilstoši ZOPB 2. pantam:

“Likums nav piemērojams:

1. naudas izņemšanai un pārskaitīšanai uz savu maksājumu kontu;
2. naudas izņemšanai un pārskaitīšanai uz to personu kontiem, kurām ir vispārēja vai īpaša rīcībspēja, vai arī laulāto vai vecāku tiešā līnijā kontiem;
3. darījumiem ar ārvalstu valūtu komerciālos nolūkos;
4. darījumiem ar banknotēm un monētām, kuros iesaistīta Bulgārijas Centrālā banka;
5. banku veiktai lietotu Bulgārijas banknošu un monētu maiņai;
6. darba samaksai [*Kodeks na Truda* (Darba kodekss)] izpratnē;
7. [...] garantēto noguldījumu samaksai [*zakon za garantirane na vlogovete v bankite* (Likums par bankas noguldījumu garantiju)].”

16 ZOPB 3. pantā ir paredzēts:

“(1) Valsts teritorijā maksājumus veic vienīgi ar pārskaitījumu vai veicot iemaksu maksājumu kontā, ja maksājuma summa:

1. [...] ir 10 000 [Bulgārijas levu (BGN) (aptuveni 5110 EUR)] vai vairāk;
2. [...] mazāk par 10 000 BGN, veido daļu no atlīdzības par ligumisku pakalpojumu, kura summa ir 10 000 BGN vai vairāk.

(2) [...] 1. punkts ir piemērojams arī gadījumos, kad maksājumu, kas tiek veikti ārvalstu valūtā, summas, konvertējot tās BGN, ir 10 000 BGN vai vairāk. Konvertēšanu BGN veic atbilstoši *Bal-*

garska narodna banka [(Bulgārijas Nacionālā banka)] noteiktajam maiņas kursam maksājuma dienā.”

17 *ZOPB* 5. pants ir formulēts šādi:

“(1) Personu, kura pārkāpj 3. pantu vai pieļauj tā pārkāpšanu, soda ar naudas sodu 25 % apmērā no maksājuma kopsummas, ja to izdarījusi fiziskā persona, vai ar naudas sodu 50 % apmērā no maksājuma summas, ja to izdarījusi juridiskā persona.

(2) Atkārtota 1. punktā minētā pārkāpuma gadījumā naudas soda apmērs fiziskām personām tiek noteikts 50 % apmērā no maksājuma summas un naudas soda apmērs juridiskām personām tiek noteikts 100 % apmērā no maksājuma summas.”

18 Atbilstoši *ZOPB* 6. pantam:

“(1) Šajā likumā paredzētos pārkāpumus veidojošu rīcību konstatē *Natsionalna agentsia za prihodite* [(Valsts ieņēmumu dienests, Bulgārija)] amatpersonas. Administratīvos sodus uzliek Valsts ieņēmumu dienesta izpilddirektors vai viņa pilnvaroti ierēdņi.

(2) *Zakon za administrativnite narushenia i nakazania* [(Likums par administratīviem pārkāpumiem un sodiem, 1969. gada 28. novembra *DV* Nr. 92, turpmāk tekstā – “*ZANN*”)] nosaka administratīvo sodu uzlikšanu, to pieņemšanu, ar tiem saistītos tiesību aizsardzības līdzekļus, kā arī to izpildi.”

19 *ZANN* 27. panta 1.–5. punktā ir noteikts:

“(1) Administratīvo sodu nosaka saskaņā ar šā likuma noteikumiem, ievērojot tā soda robežas, kāds paredzēts pārkāpuma izdarīšanas gadījumā.

(2) Nosakot sodu, ņem vērā pārkāpuma smagumu, tā izdarīšanas iemeslus un citus atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus, kā arī pārkāpuma izdarītāja ģimenes stāvokli.

(3) Atbildību mīkstinoši apstākļi ir pamats piemērot vieglāku sodu, un atbildību pastiprinoši apstākļi ir pamats piemērot smagāku sodu.

[..]

(5) Nav arī atļauts noteikt sodu, kas ir mazāks par minimālo paredzēto sodu apmēru, kuru veido naudas sods un pagaidu aizliegums nodarboties ar kādu profesiju vai noteiktām darbībām.”

20 *ZANN* 28. panta a) punktā ir paredzēts, ka maznozīmīga administratīvā pārkāpuma gadījumā sodošā iestāde ir tiesīga neuzlikt sodu, aizstājot to ar pārkāpēja brīdināšanu mutvārdos vai rakstveidā par to, ka atkārtota pārkāpuma gadījumā viņam tiks uzlikts administratīvs sods.

21 Saskaņā ar šī likuma 63. pantu *Rayonen sad* (rajona tiesa, Bulgārija) viena tiesneša sastāvā izskata lietas pēc būtības un lemj, taisot spriedumu, ar kuru tā var atstāt spēkā, grozīt vai atcelt vai nu lēmumu par administratīvā soda piemērošanu, vai arī elektronisko protokolu. Šādu nolēmumu iespējams pārsūdzēt kasācijas kārtībā *Administrativen sad* (Administratīvā tiesa, Bulgārija), pamatojoties uz *nakazatelnoptsesualen kodeks* (Kriminālprocesa kodekss) paredzētajiem pamatiem un saskaņā ar *administrativnoptsesualen kodeks* (Administratīvā procesa kodekss) 12. nodaļā paredzētajiem nosacījumiem.

22 ZANN 83. pantā ir paredzēts:

“(1) Gadījumos, kas paredzēti attiecīgajā likumā, Ministru padomes lēmumā vai pašvaldības domes rīkojumā, juridiskajām personām vai individuāliem komersantiem var tikt piemērots naudas sods par to, ka tie, veicot savu darbību, nav izpildījuši savus pienākumus pret valsti vai pašvaldību.

(2) Iepriekšējā punktā minētais sods tiek piemērots saskaņā ar šo likumu, ja vien attiecīgajā normatīvajā aktā nav noteikts citādi.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 23 Saskaņā ar Bulgārijas tiesībām dibinātas komercsabiedrības *Ecotex* pamatdarbība ir ražošanas iekārtu vairumtirdzniecība un to uzstādīšana. KS, kas ir Grieķijas pilsonis un dzīvo Grieķijā, ir šīs sabiedrības vadītājs, kā arī vienīgais dalībnieks.
- 24 Minētās sabiedrības 2018. gada 14. marta pilnsapulcē tika nolemts, ka nesadalītā peļņa 100 000 BGN (aptuveni 51 110 EUR) apmērā, atskaitot uzņēmumu ienākuma nodokli, tiks izmaksāta dividenžu veidā vienīgajam dalībniekam KS. Tāpat tika nolemts, ka šī summa viņam tiks izmaksāta skaidrā naudā no šīs pašas sabiedrības kases, izsniedzot kases izdevumu orderus.
- 25 Nodokļu kontrolē tika konstatēts tostarp, ka saskaņā ar 2018. gada 14. marta pilnsapulces lēmumu par dividenžu sadali laikposmā no 2018. gada 14. marta līdz 2018. gada 22. martam KS skaidrā naudā ir izmaksāta summa 95 000 BGN (aptuveni 48 550 EUR), pamatojoties uz deviņiem kases izdevumu orderiem, katru par 10 000 BGN (aptuveni 5110 EUR) izmaksu skaidrā naudā, un vienu kases izdevumu orderi par 5000 BGN (aptuveni 2555 EUR) izmaksu.
- 26 Kompetentā nodokļu iestāde 2018. gada 5. jūnijā paziņoja par administratīva rakstura kriminālprocesa uzsākšanu pret *Ecotex* un 2018. gada 26. jūnijā pieņēma protokolu, kurā tika konstatēts ZOPB noteikumu pārkāpums sakarā ar to, ka 2018. gada 14. martā *Ecotex*, pamatojoties uz kases izdevumu orderi, izmaksāja skaidrā naudā summu 10 000 BGN apmērā KS atbilstoši 2018. gada 14. martā pieņemtajam pilnsapulces lēmumam izmaksāt KS dividendes 100 000 BGN apmērā.
- 27 2018. gada 10. jūlijā *Ecotex* iesniedza sūdzību par šo protokolu, apgalvojot, ka 2018. gada 14. martā veiktais 10 000 BGN maksājums pārsniedz ZOPB paredzēto ierobežojumu attiecībā uz skaidras naudas maksājumiem tikai par 0,01 BGN (aptuveni 0,005 EUR) un tādējādi pārkāpums esot “maznozīmīgs” ZANN 28. panta izpratnē.
- 28 2018. gada 3. septembrī, pamatojoties uz minēto protokolu, kompetentā nodokļu iestāde atbilstoši ZOPB 5. panta 1. punktam pieņēma lēmumu, ar kuru *Ecotex* tika noteikts naudas sods sakarā ar to, ka 2018. gada 14. martā šī sabiedrība bija veikusi skaidras naudas maksājumu KS 10 000 BGN apmērā. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka katrs skaidras naudas maksājums 10 000 BGN apmērā par labu KS tika kvalificēts kā ZOPB 3. panta 1. punkta 1. apakšpunkta pārkāpums un ka saskaņā ar ZOPB 5. panta 1. punktu tika uzlikti deviņi administratīvi naudas sodi. Saskaņā ar valsts tiesību normām katrs naudas sods ir noteikts 5000 BGN apmērā, kas atbilst pusei no skaidrā naudā izmaksātās summas.

- 29 Ar 2018. gada 14. decembra spriedumu *Rayonen sad Petrich* (Petričas rajona tiesa, Bulgārija) noraidīja *Ecotex* celto prasību atcelt šo kompetentās iestādes lēmumu. Tad *Ecotex* iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzējtiesā *Administrativen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas Administratīvā tiesa, Bulgārija).
- 30 Šajā tiesā *Ecotex* būtībā atkārti šī sprieduma 27. punktā minēto argumentu, precizējot, ka, tā kā pārkāpums ir maznozīmīgs, naudas sods, kas atbilst pusei no kopējās skaidrā naudā saņemtās naudas summas, šķiet nesamērīgs. *Ecotex* arī apgalvo, ka tiesības saņemt dividendes no sabiedrības nav uzskatāmas par darījumu vai līgumu un tātad neietilpst jēdzienā “maksājums” ZOPB 3. panta 1. punkta 1. apakšpunkta izpratnē.
- 31 Kompetentā nodokļu iestāde apgalvo, ka jēdziens “maksājums” ZOPB 3. panta 1. punkta 1. apakšpunkta izpratnē ir jāsaprot kā tāds, kas bez izņēmumiem attiecas uz jebkuru maksājumu vai finanšu darījumu neatkarīgi no tā, vai runa ir par dividenžu izmaksāšanu vai arī tā pamatā ir līgumiskas attiecības, ārpuslīgumiskas attiecības vai dalība.
- 32 Iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka ZOPB ir valsts tiesību akts, ar kuru ir transponēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV 2005, L 309, 15. lpp.), kas no 2017. gada 26. jūnija ir atcelta un aizstāta ar Direktīvu 2015/849.
- 33 Tādējādi tā secina, ka šī likuma 3. panta 1. punkta 1. apakšpunkts ir jāinterpretē, ņemot vērā Direktīvas 2015/849, kā arī LESD 63. panta atbilstošās normas.
- 34 Pirmkārt, atsaucoties uz 2000. gada 6. jūnija spriedumu *Verkooijen* (C-35/98, EU:C:2000:294), iesniedzējtiesa atgādina, ka jēdziens “kapitāla aprīte” tostarp ietver dividenžu saņemšanu no akcijām un daļām komercsabiedrībās. Tādējādi rodas jautājums, vai LESD 63. pants – kas saskaņā ar Tiesas judikatūru it īpaši aizliedz pasākumus, kuri var atturēt nerezidentus veikt ieguldījumus kādā dalībvalstī vai saglabāt tādus ieguldījumus, – pieļauj tādu tiesību normu kā ZOPB 3. panta 1. punkta 1. apakšpunkts, kas nosaka ierobežojumu skaidras naudas maksājumiem.
- 35 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka Direktīvas 2015/849 mērķis ir novērst Savienības finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai. Saskaņā ar šīs direktīvas 5. pantu dalībvalstis šajā nolūkā var noteikt stingrākus skaidras naudas maksājumu ierobežojumus nekā minētajā direktīvā paredzētie. Šajā sakarā iesniedzējtiesa šaubās, vai ZOPB 3. panta 1. punkta 1. apakšpunktā norādītais skaidras naudas maksājumu ierobežojums ietilpst Direktīvas 2015/849 materiālajā piemērošanas jomā un – apstiprinošas atbildes gadījumā – vai dalībvalstis ir tiesīgas brīvi noteikt robežvērtību maksājumiem skaidrā naudā, kas ir mazāka par 10 000 EUR.
- 36 Treškārt, ja atbilde uz šo otro jautājumu būtu apstiprinoša, ņemot vērā Direktīvas 2015/849 58. panta 1. punktu un 60. panta 4. punktu, skatītus Hartas 49. panta 3. punkta gaismā, būtu jāizvērtē, kādā mērā tāda valsts tiesību norma kā ZOPB 5. panta 1. punkts attiecībā uz visām finanšu darbībām var paredzēt juridiskai personai fiksētu naudas sodu apmērā, kas atbilst pusei no kopsomas. Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka rodas jautājums arī par to, vai šāda valsts tiesību norma neapdraud Hartas 47. pantā paredzēto efektīvas pārbaudes tiesā principu, jo no ZANN 27. panta 5. punkta izriet, ka kompetentā valsts tiesa pārsūdzības gadījumā nevar samazināt sodu zem ZOPB 5. panta 1. punktā paredzētās minimālās summas.

37 Šādos apstākļos *Administrativen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai LESD 63. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds aplūkots pamatlietā un saskaņā ar ko iekšzemes maksājumi, kuru summa ir 10 000 BGN vai lielāka, ir jāveic tikai ar naudas pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā un ar ko tiek ierobežoti tādu dividendžu no nesadalītās peļņas maksājumi skaidrā naudā, kuru summa ir 10 000 BGN vai lielāka? Ja Tiesas atbilde uz šo jautājumu ir noliedzoša, vai šāds ierobežojums ir attaisnojams ar [Direktīvas 2015/849] mērķiem?
- 2) Vai [Direktīvas 2015/849] 2. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 6. apsvērumu, kā arī 4. un 5. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāda vispārēja valsts tiesību norma, kāda ir aplūkota pamatlietā un saskaņā ar ko iekšzemes maksājumi, kuru summa ir 10 000 BGN vai lielāka, ir jāveic tikai ar naudas pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā un saskaņā ar ko netiek ņemta vērā ne persona, ne skaidras naudas maksājuma iemesls, un kas šajā ziņā vienlaikus attiecas uz visiem fizisku un juridisku personu skaidras naudas maksājumiem?
- a) Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša: vai ar [Direktīvas 2015/849] 2. panta 1. punkta 3) apakšpunkta e) punktu, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 6. apsvērumu un 4. un 5. pantu, dalībvalstīm tādā valsts tiesību normā, kāda ir aplūkota pamatlietā, ir ļauts papildus paredzēt vispārējus ierobežojumus attiecībā uz skaidras naudas maksājumiem iekšzemē un saskaņā ar šo tiesību normu skaidras naudas maksājumi iekšzemē, kuru summa ir 10 000 BGN vai lielāka, ir jāveic tikai ar naudas pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, ja skaidras naudas maksājuma iemesls ir “nesadalītā peļņa” (dividendes)?
- b) Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša: vai ar [Direktīvas 2015/849] 2. panta 1. punkta 3) apakšpunkta e) punktu, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 6. apsvērumu un 5. pantu, dalībvalstīm tādā valsts tiesību normā, kāda ir aplūkota pamatlietā, ir ļauts paredzēt ierobežojumus attiecībā uz skaidras naudas maksājumiem iekšzemē un saskaņā ar šo tiesību normu skaidras naudas maksājumi iekšzemē, kuru summa ir 10 000 BGN vai lielāka, ir jāveic tikai ar naudas pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, ja robežvērtība ir mazāka par 10 000 EUR?
- 3) a) Vai [Direktīvas 2015/849] 58. panta 1. punkts un 60. panta 4. punkts, lasot tos kopsakarā ar [Hartas] 49. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tāda valsts tiesību norma, kāda ir aplūkota pamatlietā un saskaņā ar ko ir noteikta robežvērtība administratīvajiem sodiem par skaidras naudas maksājumu ierobežojumu pārkāpumiem, ja ar šo tiesību normu nav atļauts pieņemt atšķirīgu pieeju atkarībā no konkrētajiem atbilstošajiem apstākļiem?
- b) Ja atbilde uz šo jautājumu ir tāda, ka [Direktīvas 2015/849] 58. panta 1. punkts un 60. panta 4. punkts, lasot tos kopsakarā ar [Hartas] 49. panta 3. punktu, pieļauj tādu valsts tiesību normu, kāda ir aplūkota pamatlietā un ar ko ir noteikta fiksēta administratīvā soda likme par skaidras naudas maksājumu ierobežojumu pārkāpumiem, vai [Direktīvas 2015/849] 58. pants un 60. panta 4. punkts, ņemot vērā efektivitātes principu un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību saskaņā ar [Hartas] 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauta tāda valsts tiesību norma, kāda ir aplūkota pamatlietā un ar ko tiek ierobežota pārbaude tiesā, ja ar šo tiesību normu netiek pieļauts, ka tiesa sūdzības [par piemēroto sodu] gadījumā var noteikt konkrētajiem, atbilstošajiem apstākļiem piemērotu administratīvo sodu par skaidras naudas maksājumu ierobežojumu pārkāpumiem, kas ir mazāks par fiksēto minimālo apmēru?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

- 38 Ar otro prejudiciālo jautājumu, kas ir jāizvērtē pirmais, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2015/849 2. panta 1. punkta 3) apakšpunkta e) punkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 6. apsvērumu un 4. un 5. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, kas attiecībā uz visiem valsts teritorijā veiktajiem maksājumiem, kuru summa ir vienāda ar vai lielāka par noteiktu robežvērtību, aizliedz fiziskām un juridiskām personām maksāt skaidrā naudā un pieprasa no šiem pēdējiem minētajiem, lai tie veiktu pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā.
- 39 Šajā ziņā jāatgādina, ka Direktīvas 2015/849 2. pantā ir uzskaitītas vienības, kurām tādēļ, ka tās piedalās darījuma vai finansiālas darbības veikšanā, ir piemērojama šī direktīva.
- 40 Tādējādi minētā direktīva saskaņā ar tās 2. panta 1. punkta 3) apakšpunkta e) punktu ir piemērojama maksājumiem, kurus veic vai saņem skaidrā naudā personas, kas tirgo preces, un kuru summa ir 10 000 EUR vai lielāka, neatkarīgi no tā, vai darījums tiek veikts vienā reizē vai sadalītu darījumu veidā, kas šķietami ir saistīti.
- 41 Turklāt Direktīvas 2015/849 4. pantā ir paredzēts, ka šo piemērošanas jomu dalībvalstis ir tiesīgas attiecināt arī uz tām profesijām un uzņēmumu kategorijām, kas veic darbības, kuras it īpaši var tikt izmantotas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai. Turklāt šīs direktīvas 5. pantā ir noteikts, ka jomā, uz kuru attiecas šī direktīva, dalībvalstis var arī pieņemt stingrākus noteikumus, lai novērstu šīs noziedzīgās darbības Savienības tiesību robežās. Turklāt no minētās direktīvas 6. apsvēruma izriet, ka dalībvalstīm "vajadzētu būt iespējai pieņemt zemākas robežvērtības [par 10 000 EUR], papildu vispārīgus ierobežojumus skaidras naudas izmantošanai un turpmākus stingrākus noteikumus".
- 42 Tādējādi ir jāpārbauda, vai uz tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkotais var attiekties Direktīva 2015/849, tostarp viena vai vairākas tās normas.
- 43 Šajā ziņā, kā secinājumu 45. punktā ir norādījis ģenerālvokāts, ņemot vērā Direktīvas 2015/849 mērķus un sistēmu, šķiet, ka tas tā nav.
- 44 Proti, pirmkārt, runājot par Direktīvas 2015/849 mērķiem, tās mērķis, kā izriet no tās 1. panta, skatīta kopā ar tās 1. apsvērumu, ir novērst finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai, lai nepieļautu, ka nelikumīga naudas plūsma varētu kaitēt Savienības finanšu nozares integritātei, stabilitātei un reputācijai, apdraudēt tās iekšējo tirgu, kā arī starptautisko attīstību. Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 46. punktā, šajā nolūkā minētā direktīva saskaņo uzticamības pārbaudes un kontroles pasākumus, kas dalībvalstīm ir jāievieš attiecībā uz tiem profesionālo darbību veidiem, kuros pastāv vislielākais risks manipulācijām ar naudu, kas iegūta, izdarot smagus noziegumus, un naudas vai īpašuma uzkrāšanai teroristiskiem mērķiem.
- 45 Lai gan ir taisnība, ka pārkāpumi nodokļu jomā, kas saistīti ar tiešajiem un netiešajiem nodokļiem, ir viens no noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas Direktīvas 2015/849 piemērošanas joma, tomēr no tās 3. panta 4. punkta f) apakšpunkta, kā arī no tās 11. apsvēruma izriet, ka tā tas ir tikai ar nosacījumu, ka par šiem pārkāpumiem ir piemērojams brīvības atņemšanas sods vai

noteikta ilguma drošības līdzeklis. Līdz ar to minētās direktīvas mērķis ir novērst tādus nodokļu tiesiskā regulējuma pārkāpumus, kas ir daudz smagāki nekā tie, kuri saistīti ar skaidras naudas maksājumu ierobežojumu pārkāpšanu.

- 46 Attiecībā uz pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka tas ir vērst uz to, lai sasniegtu no Direktīvas 2015/849 atšķirīgus mērķus. Šķiet, ka šis tiesiskais regulējums ir vērst uz to, lai cīnītos pret krāpšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, pieprasot, lai maksājumi par summu 10 000 BGN vai vairāk tiktu veikti nevis skaidrā naudā, bet izmantojot pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, lai nodrošinātu finanšu darījumu izsekojamību. Bulgārijas valdība uzskata, ka *ZOPB* mērķis tādējādi ir ierobežot neformālo sektoru Bulgārijas ekonomikā un novērst maksājumu vai ieņēmumu un izdevumu slēpšanu, lai izvairītos no spēkā esošajos tiesību aktos paredzēto nodokļu samaksas, kā arī no obligāto sociālo iemaksu veikšanas.
- 47 Bulgārijas valdība savos rakstveida apsvērumos turklāt precizēja, ka valsts līmenī pastāv divi tiesību akti, kas pieņemti Direktīvas 2015/849 transponēšanai, proti, *zakon za merkite sreshtu izpiraneto na pari* (Likums par pasākumiem cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas pasākumiem, 2018. gada 27. marta *DV* Nr. 27) un *zakon za merkite sreshtu finantsiraneto na terorizma* (Likums par pasākumiem cīņai pret terorisma finansēšanu, 2003. gada 18. februāra *DV* Nr. 16). Turpretī *ZOPB* neesot ietverts neviens pasākums saistībā ar cīņu pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu un tajā neesot nevienas atsauces uz Direktīvu 2015/849.
- 48 Šajā ziņā jāuzsver, ka saskaņā ar Direktīvas 2015/849 67. panta 1. punktu, kad dalībvalstis pieņem normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, šajos aktos ir jābūt ietvertai atsaucei uz šo direktīvu vai arī šāda atsauce ir jāpievieno to oficiālajai publikācijai.
- 49 Otrkārt, attiecībā uz Direktīvas 2015/849 sistēmu – ar to tiek ieviesti pasākumi, kuri to rakstura un adresātu dēļ atšķiras no pasākumiem, kādi ieviesti ar pamatlietā aplūkojamo valsts tiesisko regulējumu.
- 50 Pirmkārt, attiecībā uz minēto pasākumu raksturu, personām, kas ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā, kā tas ir paredzēts Direktīvā 2005/60, saistībā ar to piedalīšanos darījumu vai finansiāla rakstura darbību veikšanā ir jāizpilda virkne prasību, proti, tostarp klienta un faktiskā īpašnieka identifikācija un pārbaude, informācijas saņemšana par paredzēto darījumu priekšmetu un raksturu, kā arī pienākums ziņot kompetentām iestādēm par jebkādam aizdomām, kas liecinātu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai terorisma finansēšanu (šajā nozīmē attiecībā uz Direktīvu 2005/60 skat. spriedumu, 2018. gada 17. janvāris, *Corporate Companies*, C-676/16, EU:C:2018:13, 27. punkts).
- 51 Savukārt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka *ZOPB* ir reglamentēta tikai fizisko vai juridisko personu maksāšanas metožu izmantošana valsts teritorijā.
- 52 Tāpat ir jāuzsver, ka Direktīvā 2015/849 nav nevienas tiesību normas, ar ko būtu ierobežots to maksājumu apmērs, kas var tikt veikti skaidrā naudā, ne arī prasīts, lai dalībvalstis uzliktu šādus ierobežojumus.

- 53 Turklāt, lai gan no Direktīvas 2015/849 5. panta un 6. apsvēruma tostarp izriet, ka tā neliedz dalībvalstīm pieņemt vai paturēt spēkā stingrākus noteikumus, lai novērstu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, kā tas izriet no šī sprieduma 46. un 47. punkta, tāds nav pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma mērķis. Līdz ar to šajā tiesiskajā regulējumā paredzētie pasākumi nav šīs direktīvas transponēšanas pasākumi.
- 54 Otrkārt, runājot par Direktīvas 2015/849 piemērošanas jomu *ratione personae*, kā ģenerālvokāts ir precizējis secinājumu 54. punktā, ar šo direktīvu ieviestie pasākumi atbilstoši tās 2. pantam attiecas uz ierobežotu personu loku, kas ir identificējamas vai nu tāpēc, ka tās ir pakļautas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas riskiem, vai arī to darījumu vai finanšu darbību neaizsargātības pakāpes dēļ.
- 55 Savukārt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka pamatlietā aplūkojamais valsts tiesiskais regulējums ir piemērojams ikvienai fiziskai vai juridiskai personai neatkarīgi no statusa, kādā tā veic maksājumu, kā arī no darījuma, ar ko tas ir saistīts, esamības un attiecīgā gadījumā – rakstura.
- 56 Turklāt, ņemot vērā pamatlietas faktus, ir jānorāda, ka Direktīvas 2015/849 2. panta 1. punkta 3. apakšpunkta e) punkta piemērošanas joma katrā ziņā attiecas tikai uz maksājumiem, kas veikti par preču piegādi, un neattiecas uz attiecībām starp sabiedrību un tās akcionāriem. Šādos apstākļos ar šīs direktīvas 6. apsvērumu dalībvalstīm piešķirtajām tiesībām noteikt zemākas robežvērtības par šī 2. panta 1. punkta 3) apakšpunkta e) punktā paredzētajām nevar būt nozīmes tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā.
- 57 Tāpat, lai gan Direktīvas 2015/849 4. pantā dalībvalstīm ir atļauts paplašināt tās piemērošanas jomu, šajā tiesību normā šī paplašināšana ir paredzēta tikai attiecībā uz profesionāļiem, kā arī uzņēmumu kategorijām, kas “veic darbības, kuras ir īpaši piemērotas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai”. Tādējādi tā nevar būt juridisks pamatojums tādām tiesiskajam regulējumam, kāds ir pamatlietā un kas ir piemērojams – kā izriet no šī sprieduma 55. punkta – attiecībā uz ikvienu fizisko vai juridisko personu neatkarīgi no statusa, kādā tā veic maksājumu, kā arī no darījuma, ar kuru pēdējais minētais ir saistīts, esamības un attiecīgā gadījumā – rakstura.
- 58 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka dalībvalsts tiesiskais regulējums, ar kuru attiecībā uz summas, kas ir vienāda vai lielāka par noteiktu robežvērtību, maksājumu valsts teritorijā tiek aizliegts fiziskām un juridiskām personām maksāt skaidrā naudā un tiek prasīts, lai tās veiktu pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, neietilpst Direktīvas 2015/849 piemērošanas jomā.

Par pirmo un trešo prejudiciālo jautājumu

- 59 Ar pirmo un trešo jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 63. pants, lasot to kopsakarā ar Hartas 49. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, ar kuru, pirmkārt, fiziskām un juridiskām personām ir aizliegts valsts teritorijā veikt skaidras naudas maksājumu, ja tā summa ir vienāda vai lielāka par noteiktu robežvērtību, un tiek prasīts šajā ziņā veikt pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, tostarp tad, ja ir runa pa sabiedrības dividenžu sadali, un kurā, otrkārt, lai atbildētu par šāda aizlieguma pārkāpumu, ir paredzēts sodu režīms, kura ietvaros naudas soda, kas var tikt uzlikts,

- apmērs tiek aprēķināts, pamatojoties uz fiksētiem procentiem no maksājuma, kurš veikts, pārķāpjot ŗo regulējumu, kopsūmmas, un ŗis naudas sods nevar atŗķirties atķarībā no konķrētajiem atbilstošajiem apstākļiem.
- 60 Vispirms jāprecizē, ka, lai gan, nepastāvot kopējiem vai saskaņotiem noteikumiem par nosacījumiem un noteikumiem, saskaņā ar kuriem dalībvalstis var ierobeķot skaidras naudas maksājumus to teritorijā, tās var brīvi noteikt ŗādus ierobeķojumus, tomēr tām ŗi iespēja ir jāisteno, ievērojot Savienības tiesības (pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 22. novembris, *Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank*, C-625/17, EU:C:2018:939, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 61 Atbilstoŗi LESD 63. panta 1. punktam ir aizliegti visi kapitāla aprites ierobeķojumi starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un treŗām valstīm.
- 62 No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka LESD 63. pantā minētais jēdziens “ierobeķojums” vispārīgi aptver visus ierobeķojumus kapitāla apritei gan starp dalībvalstīm, gan starp dalībvalstīm un treŗām valstīm (spriedums, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/Ungārija (Biedroŗanās pārskatāmība), C-78/18, EU:C:2020:476, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 63 Turklāt saskaņā ar Tiesas judikatūru tādi ar LESD 63. panta 1. punktu aizliegti pasākumi kā kapitāla aprites ierobeķojumi ietver pasākumus, kas attur nerezidentus veikt ieguldījumus dalībvalstī vai arī ŗis dalībvalsts rezidentus attur veikt ieguldījumus citās dalībvalstīs (ŗajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 30. aprilis, *Société Générale*, C-565/18, EU:C:2020:318, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 64 No Tiesas rīcībā esoŗajiem lietas materiāliem izriet, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā ir ierobeķoti noteikumi, ar kādiem sabiedrība var veikt dividenķu maksājumus, kuru samaksas termiņŗ ir beidzies, gan akcionāriem rezidentiem, gan akcionāriem nerezidentiem, un ŗajā ziņā no likumīgu maksājumu veikŗanas Bulgārijā tiek izslēgts skaidras naudas maksājums, ja tas ir vienāds vai lielāks par noteiktu summu. ŗajā gadījumā ŗis tiesiskais regulējums ir piemērojams Bulgārijā reģistrētas sabiedrības dividenķu izmaksāšanai akcionāram, kurŗ ir citas dalībvalsts pilsonis un rezidents.
- 65 Lai gan piemērojams bez atŗķirības, likumīgu maksājumu līdzekļu ierobeķojums, ar kādiem dalībvalstī dibināta sabiedrība var izmaksāt saviem akcionāriem dividendes, kam samaksas termiņŗ ir beidzies, var atturēt atseviŗķus investorus nerezidentus iegūt dalību ŗajā dalībvalstī dibinātas sabiedrības kapitālā. ŗajā ziņā jāatgādina, ka LESD panti par preķu, personu, pakalpojumu un kapitāla brīvu apriti ir Savienības pamatnoteikumi un ka jebkādi ŗķērŗļi ŗai brīvībai, pat maznozīmīgi, ir aizliegti (ŗajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 5. decembris, *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken*, C-514/12, EU:C:2013:799, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 66 Līdz ar to tāds aizlieguma pasākums kā pamatlietā ir kapitāla brīvas aprites ierobeķojums.
- 67 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kapitāla brīvu apriti var ierobeķot ar valsts tiesisko regulējumu tikai tad, ja to pamato kāds no LESD 65. pantā minētajiem iemesliem vai primāri vispārējo intereŗu apsvērumi Tiesas judikatūras izpratnē, ja Savienības līmenī nepastāv saskaņoŗanas pasākums, kas nodroŗinātu ŗo intereŗu aizsardķību (spriedums, 2014. gada 13. novembris, Komisija/Apvienotā Karaliste, C-112/14, nav publicēts, EU:C:2014:2369, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 68 Konkrēti, Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka mērķi apkarot krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas var attaisnot kapitāla brīvas aprites ierobežojumu ar nosacījumu, ka šis ierobežojums ir piemērots, lai nodrošinātu šo mērķu sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams to sasniegšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 13. novembris, Komisija/Apvienotā Karaliste, C-112/14, nav publicēts, EU:C:2014:2369, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 69 Tiesa arī ir nospriedusi, ka nepieciešamība nodrošināt nodokļa efektīvu iekasēšanu ir leģitīms mērķis, ar ko var attaisnot pamatbrīvību ierobežojumu. Tādējādi dalībvalstij ir atļauts piemērot pasākumus, kas ļauj skaidri un precīzi pārbaudīt maksājamā nodokļa summu, tomēr vienīgi ar nosacījumu, ka šie pasākumi ir atbilstoši, lai nodrošinātu izvīrītā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai (spriedums, 2020. gada 30. aprīlis, *Société Générale*, C-565/18, EU:C:2020:318, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 70 Šajā gadījumā, kā izriet no šī sprieduma 46. punkta, pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma mērķis ir apkarot krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, prasot, lai maksājumi, kuru apmērs ir 10 000 BGN vai lielāks, netiktu veikti skaidrā naudā, bet ar pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, lai nodrošinātu finanšu darījumu izsekojamību, un tas palīdz arī apkarot tādas paralēlas ekonomikas rašanos, ko raksturo nelikumīga tirdzniecība. Bulgārijas valdība uzskata, ka *ZOPB* mērķis tādējādi ir ierobežot maksājumu skaidrā naudā veikšanas praksi, kas ietver tādu summu faktisku samaksu, kuras ir lielākas par grāmatvedības dokumentos norādītajām un uz kurām tādējādi netiek attiecināts fizisko personu ienākuma nodoklis un uzņēmumu ienākuma nodoklis, kā arī obligāto sociālo iemaksu samaksa. Līdz ar to, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 83. punktā, pienākums dividenžu izmaksāšanas laikā izmantot bankas pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā palīdz novērst to, ka šāda izmaksāšana notiek slēptā veidā, un tādējādi nodrošināt, ka šīs dividendes apliek ar nodokli dalībvalstī, kurā attiecīgā sabiedrība ir reģistrēta.
- 71 No tā izriet, ka kapitāla brīvas aprites ierobežojumu, kāds izriet no pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma, var pamatot ar mērķi apkarot krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Vēl ir nepieciešams, lai šis ierobežojums, kā tas izriet no šī sprieduma 68. un 69. punkta, būtu piemērots šī mērķa sasniegšanai un nepārsniegtu tā sasniegšanai nepieciešamo.
- 72 Visbeidzot, kaut arī vienīgi valsts tiesas kompetencē ir novērtēt faktiskos apstākļus un interpretēt valsts tiesību normas, nosakot, vai šajā gadījumā tās atbilst šīm prasībām, prejudiciālā nolēmuma procedūrā Tiesas kompetencē ir sniegt iesniedzējtiesai norādes, ievērojot tai pamatlietā iesniegtos materiālus, kā arī tajā sniegtos rakstveida un mutvārdu paskaidrojumus, lai ļautu iesniedzējtiesai pieņemt nolēmumu lietā, ko tā izskata (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 6. marts, *SEGRO* un *Horváth*, C-52/16 un C-113/16, EU:C:2018:157, 79. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 73 Šajā ziņā, pirmkārt, attiecībā uz jautājumu par to, vai pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums ir piemērots, lai nodrošinātu izvīrīto mērķu sasniegšanu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru valsts tiesiskais regulējums var nodrošināt izvīrītā mērķa sasniegšanu tikai tad, ja tas patiešām atbilst rūpēm to sasniegt saskaņīgā un sistemātiskā veidā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 25. aprīlis, *Jyske Bank Gibraltar*, C-212/11, EU:C:2013:270, 66. punkts, un 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 61. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 74 Šajā gadījumā, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 88. punktā un kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, pirmkārt, ka pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma mērķis ir ļaut valsts iestādēm, cik vien iespējams, plaši aptvert un vajadzības gadījumā sodīt par krāpšanu nodokļu jomā.
- 75 Neskarot *ZOPB* 2. pantā paredzētos izņēmumus, minētais tiesiskais regulējums, kā izriet no šī sprieduma 55. punkta, ir vienādi piemērojams visām fiziskām un juridiskām personām, kuras valsts teritorijā veic maksājumus par summu 10 000 BGN vai vairāk. Tātad vienādiem pienākumiem ir pakļauti visi tirgus dalībnieki un ekonomikas nozares neatkarīgi no darījuma, ar kuru ir saistīts maksājums, rakstura un mērķa.
- 76 Turklāt augšējā robežvērtība 10 000 BGN, šķiet, ir piemērojama gan tad, ja darījums tiek veikts vienā reizē, gan tad, ja tas ir sadalīts vairākos darījumos, un tas ļauj identificēt tādu personu rīcību, kuras cenšas apiet minēto tiesisko regulējumu, sadalot maksājamās summas samaksu tik reizēs, cik nepieciešams, lai tā neietilptu tā piemērošanas jomā.
- 77 Otrkārt, pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētie maksāšanas noteikumi, lai veiktu maksājumus, kuru apmērs ir 10 000 BGN vai vairāk, šķiet piemēroti, lai nodrošinātu krāpniecisku darījumu identificēšanu un nodokļu noteikumu piemērošanu.
- 78 Proti, bankas pārskaitījums un iemaksa maksājumu kontā palīdz panākt, ka finanšu darījumi nav anonīmi, un nodrošināt to izsekojamību iegrāmatošanas nolūkos un lai valsts nodokļu dienesti tās varētu aplikt ar nodokļiem, kas tā nav skaidras naudas maksājumu gadījumā.
- 79 Visbeidzot, treškārt, attiecībā uz pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētā sodu režīma atbilstību tā mērķiem ir jānorāda, ka šī režīma mērķis ir tiesiskā regulējuma pārkāpumu attiecībā uz skaidras naudas maksājumu ierobežojumu sodīt ar naudas sodu, kas attiecīgā gadījumā var sasniegt 25 %, 50 % vai 100 % no veiktā maksājuma summas. Jākonstatē, ka, šādi rīkojoties, šāds sodu režīms ļauj novēršanas un atturēšanas ceļā cīnīties pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.
- 80 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, ar kuru valsts teritorijā ir aizliegts veikt skaidras naudas maksājumu, ja tā summa ir vienāda vai lielāka par noteiktu robežvērtību, un tiek prasīts šajā ziņā veikt pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, pretējā gadījumā paredzot naudas sodu, kas var būt no 25 % līdz 100 % no skaidrā naudā samaksātās kopsummas, šķiet – un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai – atbilstošs, lai saskanīgā un sistemātiskā veidā sasniegtu mērķi, proti, cīnīties pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un krāpšanu nodokļu jomā.
- 81 Otrkārt, attiecībā uz jautājumu, vai pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu tajā izvirzītos mērķus, ir jākonstatē, pirmkārt, ka 10 000 BGN robežvērtība, kas ietver pienākumu veikt pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, nešķiet pārāk zema, jo tā nerada situācijas, kad maksāt skaidrā naudā tiek atteikts personām, kas veic pirkumus vai ikdienas darījumus. Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar *ZOPB* 2. panta 6. punktu minētais likums nav piemērojams darba samaksai Darba kodeksa izpratnē.
- 82 Turklāt nešķiet, ka tādas summas samaksa, kas pārsniedz pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā noteikto robežvērtību, ja to veic ar pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, šajā gadījumā kavētu vai aizkavētu maksājuma darījuma veikšanu.

- 83 Ņemot vērā šos apstākļus un neskarot pārbaudes, kas jāveic iesniedzējtiesai, aizliegums valsts teritorijā veikt maksājumu skaidrā naudā, ja tā apmērs ir vienāds vai lielāks par pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā noteikto robežvērtību, un pienākums šajā ziņā veikt pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā nešķiet tāds, kas pārsniedz to, kas nepieciešams, lai sasniegtu šī tiesiskā regulējuma mērķus.
- 84 Otrkārt, attiecībā uz minētajā tiesiskajā regulējumā paredzētās sankciju sistēmas samērīgumu, lai reaģētu uz aizlieguma pārkāpumu valsts teritorijā veikt maksājumu skaidrā naudā, ja tās apmērs ir vienāds vai lielāks par minētajā tiesiskajā regulējumā noteikto robežvērtību, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka, tā kā Savienības tiesību akti nav saskaņoti attiecībā uz piemērojamajām sankcijām par tādu nosacījumu neievērošanu, kas paredzēti ar šiem tiesību aktiem izveidotajā sistēmā, dalībvalstu kompetencē ir izvēlēties sankcijas, kas tām šķiet piemērotas. Tomēr tām šī kompetence ir jāīsteno, ievērojot Savienības tiesības un to vispārējos principus, tāpat arī samērīguma principu (spriedumi, 2015. gada 16. jūlijs, *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, 21. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2016. gada 2. jūnijs, *Kapnoviomichania Karelia*, C-81/15, EU:C:2016:398, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 85 Šajā sakarā jāatgādina arī, ka ar Hartu garantētās pamattiesības ir jāpiemēro visās situācijās, kuras ir reglamentētas Savienības tiesībās, un ka tās līdz ar to ir jāievēro it īpaši tad, ja valsts tiesiskais regulējums ietilpst šo tiesību piemērošanas jomā (skat. it īpaši spriedumu, 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 86 Tā tas it īpaši ir gadījumā, kad valsts tiesiskais regulējums var radīt šķēršļus vienai vai vairākām ar LESD garantētām pamatbrīvībām un kad attiecīgā dalībvalsts, pamatojot šādu šķērslī, atsaucas uz LESD 65. pantā norādītajiem iemesliem vai Savienības tiesībās atzītiem primāriem vispārējo interešu apsvērumiem. Šādā gadījumā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru attiecīgajam valsts tiesiskajam regulējumam šādi paredzētos izņēmumus var piemērot tikai tad, ja tas atbilst pamattiesībām, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa (spriedums, 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 87 Šajā ziņā jāatgādina, ka gadījumā, ja dalībvalsts pieņem pasākumu, ar kuru tiek izdarīta atkāpe no tādas LESD garantētas pamatbrīvības kā kapitāla brīva aprīte, šis pasākums ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 14. jūnijs, *Online Games u.c.*, C-685/15, EU:C:2017:452, 56. punkts).
- 88 Savienības tiesībās paredzēto izņēmumu izmantošana no dalībvalsts puses, lai pamatotu LESD garantētas pamatbrīvības šķērslī, ir jāuzskata par “Savienības tiesību īstenošanu” Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē (spriedums, 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 89 Šajā gadījumā, kā izriet no šī sprieduma 66. un 71. punkta, tāds aizlieguma pasākums kā pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētais ir kapitāla brīvas aprītes ierobežojums, kas var tikt attaisnots ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem. Šādos apstākļos šī tiesiskā regulējuma saderība ar Savienības tiesībām ir jāizvērtē, ņemot vērā gan Tiesas judikatūrā paredzētos izņēmumus, gan Hartā garantētās pamattiesības, tostarp tās 49. panta 3. punktā minēto sodu samērīguma principu, uz kuru ir atsauce iesniedzējtiesas uzdotajā trešajā jautājumā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 90 Ņemot vērā to, ka Hartas 49. panta 3. punkts, kurā ir paredzēts, ka sodu bardzība nedrīkst būt nesamērīga ar noziedzīgā nodarījuma smagumu, attiecas uz krimināltiesiska rakstura sankcijām, vispirms ir jānosaka, vai pamatlietā aplūkotajam sodu režīmam ir krimināltiesisks raksturs.
- 91 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru nozīme ir trim kritērijiem. Pirmais kritērijs ir attiecīgā pārkāpuma juridiskā kvalifikācija valsts tiesībās, otrais ir pats pārkāpuma veids, un trešais – soda, ko attiecīgajai personai varētu piespriest, bardzības pakāpe (spriedums, 2018. gada 20. marts, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 92 Lai gan tas, vai pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētajiem sodiem ir krimināltiesisks raksturs Hartas 49. panta 3. punkta izpratnē, atbilstoši minētajiem kritērijiem ir jāizvērtē iesniedzējtiesai, Tiesa, lemdama par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, tomēr var sniegt precizējumus, lai palīdzētu šai tiesai veikt vērtējumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 20. marts, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 93 Šajā ziņā, kā secinājumu 117. punktā ir konstatējis ģenerālvokāts, vispirms no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka naudas sods, kas ir piemērojams personai, kura pārkāpj aizliegumu valsts teritorijā veikt skaidras naudas maksājumu, ja tā apmērs ir vienāds vai lielāks par pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā noteikto robežvērtību, ir krimināltiesiska rakstura administratīvs sods. Tādējādi no minētā lēmuma izriet, ka administratīvais sods tiek uzlikts kriminālprocesā.
- 94 Turklāt šis sods ne tikai ietver pārkāpuma rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu, bet tam ir arī sodošs raksturs tādā nozīmē, ka tā mērķis ir sodīt par šī aizlieguma pārkāpumiem. Tādējādi šķiet, ka šādam sodam ir piespiedu mērķis, kas ir raksturīgs krimināltiesiskam sodam Hartas 49. panta izpratnē (pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 20. marts, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, 32. punkts).
- 95 Visbeidzot, minētā soda bardzība var apstiprināt analīzi, saskaņā ar kuru tam ir krimināltiesisks raksturs Hartas 49. panta izpratnē, bet tas tomēr ir jāpārbauda iesniedzējtiesai (pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 20. marts, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, 33. punkts). Šajā ziņā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *ZOPB* paredzētais administratīvais sods saskaņā ar šī likuma 5. pantu izpaužas kā naudas sods, kas, ja pārkāpējs ir fiziskā persona, ir 25 % no veiktā maksājuma kopsummas un atkārtota pārkāpuma gadījumā – 50 % no šīs summas un, ja pārkāpējs ir juridiska persona, 50 % no veiktā maksājuma kopsummas un atkārtota pārkāpuma gadījumā – 100 % no šīs summas.
- 96 Līdz ar to šķiet, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētajam sodu režīmam ir krimināltiesisks raksturs un tādējādi tas var tikt izvērtēts, ņemot vērā Hartas 49. panta 3. punktā garantēto samērīguma principu.
- 97 Šajā ziņā jāatgādina, ka soda bardzībai ir jāatbilst attiecīgā pārkāpuma smagumam, jo šāda prasība izriet gan no Hartas 52. panta 1. punkta, gan arī no sodu samērīguma principa, kas ietverts tās 49. panta 3. punktā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 4. oktobris, *Link Logistik N&N*, C-384/17, EU:C:2018:810, 42. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 98 Jāatgādina arī, ka samērīguma princips ir piemērojams ne tikai attiecībā uz pārkāpuma sastāva elementu noteikšanu, bet arī attiecībā uz tādu noteikumu paredzēšanu, kuri attiecas uz naudas sodu bardzību un tādu elementu vērtējumu, kas var tikt ņemti vērā šo sodu noteikšanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 31. maijs, *Zheng*, C-190/17, EU:C:2018:357, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 99 No Tiesas judikatūras izriet arī, ka valsts tiesību aktos atļautie administratīvie vai represīvie pasākumi nedrīkst pārsniegt šajos tiesību aktos leģitīmi paredzēto mērķu sasniegšanai nepieciešamo (spriedums, 2015. gada 16. jūlijs, *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 100 Šajā sakarā Tiesa ir precizējusi, ka sodu bardzībai ir jāatbilst pārkāpumu, kas ar tiem tiek sodīti, smagumam un it īpaši jānodrošina īsti preventīva ietekme, tajā pašā laikā ievērojot vispārējo samērīguma principu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 16. jūlijs, *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, 23. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra, un 2021. gada 15. aprīlis, *Braathens Regional Aviation*, C-30/19, EU:C:2021:269, 38. punkts).
- 101 Šajā gadījumā attiecībā uz pārkāpuma raksturu un smagumu ir jānorāda, ka pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma mērķis ir sodīt par to, ka nav ievērots skaidras naudas maksājumu ierobežojums un prasība veikt pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, ja maksājamā summa ir vienāda vai lielāka par noteikto robežvērtību, neatkarīgi no tā, vai šī neievērošana ir saistīta ar krāpnieciskām vai nelikumīgām darbībām. Ne no viena Tiesas rīcībā esoša lietas materiāla neizriet, ka šāds sods būtu atkarīgs no tā, vai ir konstatēta krāpšana nodokļu jomā.
- 102 Pamatlietā jānorāda, ka sodīto pārkāpumu veido sabiedrības akcionāra vadītāja lēmums saņemt skaidrā naudā dividendes, kuru apmērs, neraugoties uz likumā noteikto aizliegumu, ievērojami pārsniedz valsts tiesiskajā regulējumā noteikto robežvērtību naudas samaksai.
- 103 Runājot par soda apmēra noteikšanas kārtību, runa ir par fiksētu procentuālo daļu, kas fiziskai personai ir vienāda ar 25 % no maksājuma kopsummas, kura samaksāta, pārkāpjot pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, un – atkārtota pārkāpuma gadījumā – 50 % no šīs summas. Juridiskām personām šī fiksētā procentuālā daļa ir 50 % no kopsummas, kas samaksāta skaidrā naudā, un atkārtota pārkāpuma gadījumā – 100 % no šīs summas.
- 104 Turklāt sistēma, saskaņā ar kuru soda apmērs mainās atkarībā no summas, kas samaksāta, neievērojot šādu tiesisko regulējumu, pati par sevi principā nešķiet nesamērīga. Šajā ziņā jānorāda, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzēto naudas sodu apmērs nav iepriekš noteikts, bet lineāri tiek palielināts atkarībā no summas, kas samaksāta, to neievērojot, un līdz ar to atkarībā no izdarītā pārkāpuma apmēra un smaguma (pēc analogijas skat. spriedumu, 2006. gada 16. marts, *Emsland-Stärke*, C-94/05, EU:C:2006:185, 55. un 56. punkts).
- 105 Tāpat jākonstatē, ka tiek ņemta vērā pārkāpuma izdarītāja situācija, ciktāl šajā tiesiskajā regulējumā ir paredzēta zināma soda individualizācijas pakāpe, jo pirmais nodarījums tiek sodīts vieglāk nekā atkārtoti pārkāpumi.

- 106 Turklāt no iesniedzējtiesas iesniegtajiem paskaidrojumiem, kā arī no Bulgārijas valdības sniegtajām atbildēm uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem izriet, ka ZANN 28. panta a) punktā minētā pārkāpumu maznozīmīguma vērtēšanas gadījumā par pārkāpuma sodīšanu atbildīgā valsts iestāde un tiesa, kura izskata prasību par sodīšanas lēmumu, var ņemt vērā visus ZANN 27. panta 2. un 3. punktā minētos konkrētā gadījuma elementus un apstākļus.
- 107 Attiecībā uz šādu sankciju preventīvo raksturu ir arī jānorāda, ka skaidras naudas maksājumu ierobežojuma neievērošana šajā gadījumā attiecas uz naudas summām, kas ir samērā lielas, un ka šādu neievērošanu, šķiet, ir grūti konstatēt, kas varētu attaisnot atbilstošu sankciju režīmu, lai cīnītos pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.
- 108 Proti, kā savos rakstveida apsvērumos uzsver Bulgārijas valdība, skaidras naudas maksājumu ierobežojuma neievērošana visbiežāk ir saistīta ar noteiktas juridiskas personas ienākumu summas slēpšanu un līdz ar to ar valsts tiesiskā regulējuma nodokļu un sociālo iemaksu jomā neievērošanu. Tātad soda apmēram ir preventīvs raksturs attiecībā pret šiem riskiem, un tam var būt atturoša iedarbība uz attiecīgajām personām.
- 109 Ņemot vērā iepriekš minēto, nešķiet, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētais sodu režīms pārsniegtu to, kas ir nepieciešams mērķu – cīņas pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas – sasniegšanai. Tomēr, kā izriet no šī sprieduma 72. punktā minētās Tiesas judikatūras, iesniedzējtiesai *in fine* ir jāveic konkrēta šī tiesiskā regulējuma samērīguma pārbaude, it īpaši ņemot vērā sodīšanas un prevencijas prasības, kā arī attiecīgās summas un faktiski uzlikto sodu apmēru.
- 110 It īpaši, naudas sods, kura summa atbilst 100 % no kopsummas, kas samaksāta skaidrā naudā, pārkāpjot pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, pārsniegtu to, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka tiek ievērots pienākums veikt maksājumus ar pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 31. maijs, *Zheng*, C-190/17, EU:C:2018:357, 45. punkts).
- 111 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un trešo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 63. pants, lasot to kopsakarā ar Hartas 49. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, ar kuru, pirmkārt, lai cīnītos pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, fiziskām un juridiskām personām ir aizliegts valsts teritorijā veikt skaidras naudas maksājumu, ja tā summa ir vienāda vai lielāka par noteiktu robežvērtību, un tiek prasīts šajā ziņā veikt pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, tostarp tad, ja ir runa pa sabiedrības dividenžu sadali, un kurā, otrkārt, lai reaģētu uz šāda aizlieguma pārkāpumu, ir paredzēts sodu režīms, kura ietvaros naudas soda, kas var tikt uzlikts, apmērs tiek aprēķināts, pamatojoties uz fiksētiem procentiem no maksājuma, kurš veikts, pārkāpjot minēto regulējumu, kopsummas, un šis naudas sods nevar atšķirties atkarībā no gadījuma konkrētajiem apstākļiem, ar nosacījumu, ka šis tiesiskais regulējums ir piemērots minēto mērķu sasniegšanai un nepārsniedz to, kas nepieciešams to sasniegšanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 112 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Dalībvalsts tiesiskais regulējums, ar kuru attiecībā uz summas, kas ir vienāda vai lielāka par noteiktu robežvērtību, maksājumu valsts teritorijā fiziskām un juridiskām personām tiek aizliegts maksāt skaidrā naudā un tiek prasīts, lai tās veiktu pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, neietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK, piemērošanas jomā.
- 2) LESD 63. pants, lasot to kopsakarā ar Hartas 49. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, ar kuru, pirmkārt, lai cīnītos pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, fiziskām un juridiskām personām ir aizliegts valsts teritorijā veikt skaidras naudas maksājumu, ja tā summa ir vienāda vai lielāka par noteiktu robežvērtību, un tiek prasīts šajā ziņā veikt pārskaitījumu vai iemaksu maksājumu kontā, tostarp tad, ja ir runa pa sabiedrības dividenžu sadali, un kurā, otrkārt, lai reaģētu uz šāda aizlieguma pārkāpumu, ir paredzēts sodu režīms, kura ietvaros naudas soda, kas var tikt uzlikts, apmērs tiek aprēķināts, pamatojoties uz fiksētiem procentiem no maksājuma, kurš veikts, pārkāpjot minēto regulējumu, kopsummas, un šis naudas sods nevar atšķirties atkarībā no gadījuma konkrētajiem apstākļiem, ar nosacījumu, ka šis tiesiskais regulējums ir piemērots minēto mērķu sasniegšanai un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams to sasniegšanai.

[Paraksti]